

F18 - Kamraten

Nr 68
Dec 2023

Tidning för F18 kamratförening medlemmar ur
Kungl Södertörns Flygflottilj/Flygvapnets Södertörnsskolor

Deltas

ACRO

58

57

INNEHÅLL

Allmän information.....	2
Ordföranden har ordet.....	3
C F 16 har ordet.....	4-5
Hallmans annons.....	5
Medlemsavgift för 2024.....	6
HMK Carl XVI Gustaf 50 år på tronen.....	6
C LSS info.....	7
Kamratföreningsdag i Uppsala.....	8
Hallmans annons.....	9
Invigning av Acro Deltas-fenan.....	10-13
Besök hos den återinvigda F 12 Kf.....	14
FV Ordförandekonferens.....	15
Bilder från förr.....	16-18
In Memoriam Bert Stenfeldt.....	19
Överste Rafael Bengtsson medaljeras.....	20-21
SMKR Regionmöte Öst.....	22
Årsavslutning med julbord.....	22-23
Rikstens torp inom flottiljområdet.....	24-26
Nya medlemmar 2023.....	27
Födelsedagar 2024 och In Memoriam.....	27

Rekrytera medlemmar till F 18 Kamratförening

Alla som är intresserade av flyg, F 18 HISTORIA eller i övrigt vill stödja oss kan bli medlemmar i föreningen. Bli medlem och stöd vårt arbete med att bevara minnet av den tid då jaktflygflottiljen var en del av vårt luftförsvaret med en aktiv incidentberedskap och stridsledning för övervakning och skydd av vår territorialgräns.

Medlemsavgiften är minst 100 kronor per år och medlem

Kontakta ordföranden

Gunnar Persson
Torpvägen 24 A
147 63 Uttran
073-1536844
ordforande@f18.se

eller sekreteraren

Leif Ström
Morgonvägen 129
146 32 Tullinge
070-3159797
sekreterare@f18.se

GLÖM INTE ATT BETALA IN MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2024

Medlemsavgiften är oförändrad och minst **100 KRONOR**

som insättes på plusgirokonto **72 91 00-8** eller swish **1234311536**

Använder du inbetalningskort så glöm inte skriva vilket år inbetalningen avser.

Glöm inte att meddela adressändring eller ändring av e-postadress

F18 Kamratförening, Pg 72 91 00-8

Ordförande: Gunnar Persson, 073-1536844, ordforande@f18.se

Vice ordförande: Sten Wiedling, 0155-213974, wiedling@telia.com

Sekreterare: Leif Ström, 070-3159797, sekreterare@f18.se

Kassör: Vakant, kassor@f18.se

Ledamöter: Thomas Lagman 08-7466648, Claes Wase 070-8145603,

Thomas Hillemar 070-2423458, Thomas Starrin 070-2903276

Adressändringar och ekonomiska ärenden, sekreterare@f18.se

Foto framsida: Acro Deltas uppvisningsgrupp, foto F 18 Kf arkiv

Foto baksida: Acro Deltas fena samt uppvisningsgrupp, Foto F 18 Kf arkiv

Ansvarig utgivare

Gunnar Persson

Redaktion

F 18 Kamratförening

F 18 Hemsida: www.f18.se

Grafisk formgivning/layout

Gunnar Persson

Tryck

Bomas Tryck Norrtälje

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Årets första halvår blev i stort som vi tänkt oss. Det blev dock lite dystert i samband med sommaren då FM HKV Fst Gen stoppade allt stöd till oss i kamratföreningsvärlden. Vi har därför inte kunnat stödja våra medlemmar som vi hade för avsikt i vår verksamhetsbeskrivning. Under senare hälften av november kom dock ett interimbeslut som kanske bidrar till att vi kan se ljuset i tunneln 2024.

I övrigt har vi deltagit på Sverige 500 år, planerat och genomfört av Försvarsutbildarna. Vi deltog på Armén 500 år och vi hade också representanter under Veterandagen. Vid det tillfället visste vi inte vad som skulle komma att inträffa efter sommaren.

Det är alltid trevligt att delta på aktiviteter som genomförs på F 16 där man begripit att ta hand om oss kamrater/veteraner på ett värdigt sätt. Ett stort tack till alla på Upplands Flygflottilj med överste Pernille Undén i spetsen.

Arbetet med vår Acro Deltas-fena fortsatte och där har Leif Ström gjort ett fantastiskt fint arbete, som avslutades i oktober med en grande finale och invigning. Läs mer inne i tidningen.

Under året har vi inventerat och kontrollerat alla minnesmärken som vi har ansvar för och rapporterat till SvMM (Sveriges Militära Minnesmärken).

Fikaträffarna genomförs på ett utomordentligt bra sätt och det är många deltagare vid varje tillfälle. Då har vi föredrag, bildvisning, samtal med mera. Alla är hjärtligt välkomna till dessa träffar.

Rikstens skola inte att förglömma. Projekt F 18 genomförs och vi tar hand om andraklassarna (cirka 80 elever under två dagar) och berättar om bygden och F 18 med mera. Vi visar filmer och berättar om det som en gång varit på Tullinge. En mycket viktig del som gör att barnen får förståelse för att vårda och ta hand om *Dåtiden* för *Nuet* och *Framtiden*. Dessa barn är vår största supporterklubb. Vi ska inte heller glöma bort lärare och rektor som är del av detta.

Vi har också fortsatt vårt intensiva arbete med att hålla föredrag för andra föreningar och organisationer. För detta får vi bra stöd av kommunen, som ser våra seniorföreningar som ett viktigt instrument för kommunen och dess verksamhet. Vi får dessutom ett mycket välkommet bidrag för detta av kommunen. Behöver kommunen dessutom hjälp så ställer vi alltid upp.

CHEFEN för F 16 HAR ORDET

Överste Pernille Undén, foto Försvarmakten

Kära läsare!

Tiden går fort och jag kan konstatera att jag har haft äran att sitta på denna befattning i två års tid. Det är svårt att förstå faktiskt!

Nå väl! Efter sommaren har verksamheten rullat på.

Nu har vi återigen fått 150 nya förväntansfulla soldater med stort intresse för Försvarmakten. Våra unga soldater är engagerade och har förstått det allvarliga läget med krig i Europa.

Den allvarliga situation som vi befinner oss i underströks också av både Överbefälhavaren och vår Generaldirektör i samband med ÖB:s chefsmöte i Sollefteå under V 337, som jag och Flottiljförvaltaren deltog i. Det allvarliga läget och stundade medlemskap i Nato, är skäl till att regeringen skjuter till extra ekonomiska medel till försvaret, både till det civila och det militära försvaret.

Under sommaren och under skrivande stund, har och är F 16 involverat i flera nationella operationer där vi levererar efterfrågade förmågor och kompetenser. Vi deltar i olika övningar där både nationella och internationella samarbetspartner deltar och under vecka v339 hade vi finska F-18 som startade och landade från Upplands Flygflottilj, i övningen RUSKA. I vecka 346 deltog vi med personal i den årliga Hemvärnsövningen GELTIC BEAR, en övning med målet att bygga ett robustare totalförsvaret.

Säkerhetspolisen höjde terrorhotnivån tidigt under hösten till nivå fyra (4) av fem (5), ett hot som inte direkt är riktat mot Försvarmakten, men som ändå kräver att vi vidtar åtgärder, utifrån ett garnisonsansvar. Vi, Försvarmakten, ska vara beredda att stödja samhället vid behov. Samverkan sker regelbundet med länsstyrelse, Region och kommuner genom länsstyrelsens försorg.

Vi har, tillsammans med Upplandsbataljonen deltagit i beredskapskontroll i Mellersta militärregionen där Upplandsbataljonen fick en oannonserad uppgift och var på plats inom beredskapskraven. Hemvärdet har en hög grundberedskap där hemvärnsbataljoner alltid ska kunna verka inom ett dygn samt med mindre delar inom sex timmar. Hemvärnsförbandet leddes av personalen på F 16, som också deltog i beredskapskontrollen med andra uppgifter.

Kung Carl XVI Gustaf 50 år på tronen firades med kortege genom huvudstaden inför hundratusentals åskådare där drygt 80 soldater och befäl från F 16 bildade häck, tillsammans med soldater och sjömän

i Försvarsmakten. Kortegen gick från Slottet genom centrala Stockholm och utmed vägen stod personal från i stort sett alla Försvarsmaktens förband. En fin ceremoni att minnas.

I vecka 343 genomfördes PRAO-vecka på flottiljen med ett enormt stort intresse från ungdomar 15-16 år där vi hade drygt 300 sökande till 20 platser. Det är glädjande att intresset är så stort, då de kommer att kunna bli våra framtida kollegor. Dem ska vi vara rädda om!

Nedan ser vi F 16 soldater uppställda efter kortegevägen i Stockholm i samband med HMK färd genom staden.

Som Ni förstår så har F 16 och vår personal fullt upp att göra där personalen visar på vilja och ett stort engagemang att lösa varje uppgift, uppgifter som för övrigt löses på föredömligt sätt. Vi behöver dock säkerställa uthållighet över tid genom återhämtning. Det kommer vi att klara genom att vi aktivt jobbar tillsammans.

Jag vill avslutningsvis tacka alla Er för ert engagemang och era insatser. Tillsammans bidrar vi alla till ett aktivt försvar, tack!

Flygvapnets ögon - Mälardalens vingar

*Flygdagen på Upplands Flygflottilj 2022.
Foto: Hans Groby*

HMK Carl XVI Gustaf 50 år på tronen

(Text Gunnar Persson och foto Försvarsmakten/Kungl Hovstaterna)

I samband med de olika ceremonierna kring HMK Carl XVI Gustaf har vi från F 18 Kamratförening deltagit, där vi kunnat, samt även via telegram gratulerat HMK till 50 år på tronen. Här kan vi verkligen konstatera att HMK är "För Sverige i Tiden". Vi önskar även lycka till i det kommande verket som Sveriges konung.

CHEFEN för LUFTSTRIDSSKOLAN INFORMERAR

(foto Therese Åkerstedt, Förvarsmakten)

Överste Niclas Magnusson

Den 29 september fick jag ta emot förbandsfanan från min företrädare brigadgeneral Anna Siverstig. Det har nu gått drygt två månader, och jag börjar få en känsla för verksamheten.

Brigadgeneral Anna Siverstig överlämnar fanan till överste Niclas Magnusson

Vem är då jag? Jag heter Niclas Magnusson och är 53 år gammal. Jag är gift med Lena sedan 1996 och har två vuxna döttrar. Jag har en stabil bas i Uppsala, jag bott i Uppsala sedan 1990 och har pendlat när jag jobbat på andra orter. Jag har ett stort intresse för utbildning, ledarskap och utveckling, så det är med stor glädje jag kommer hem till LSS igen. Jag började min yrkesbana på F 16, som det som

då kallades markförsvarsofficer. Jag tog examen 1993, och har sedan jobbat i Uppsala på F 16, F 20, LSS och Flygstaben. Jag har också jobbat på Insatsstaben, som stabschef på F 21 och stabschef på stödenheten i den nya Förvarsstaben. Förutom att ha gått den normala vägen genom Förvarsmaktens skolor och Förvarshögskolan (där jag har tagit en magisterexamen i Krigsvetenskap) så har jag också en Master i Strategic Studies från US Air War College i Montgomery, Alabama så sent som 2020.

I rollen som förbandschef ser jag särskilt fram emot möten med alla organisationer som stödjer oss och delar intressen med oss, inte minst med kamratföreningar och frivilligrörelsen. Jag tror att folkförankring och traditioner är viktigare än någonsin, i den säkerhetssituation vi nu befinner oss.

I samtal med flygvapenchefen inför tillträdet diskuterade vi fokus för Luftstridsskolan. Vi talade om utveckling och återförande av utbildning till Flygvapnet samt om rollen som stridsskola.

Natomedlemskap, omvärldsutveckling, tillväxttakt och ekonomi kommer också påverka vägval och prioriteringar. Exakt vad det innebär, och i vilken takt vi gör vad, hoppas jag kommer utkristalliseras under 2024 – och jag kommer att göra det arbetet i dialog med mina enhets- och skolchefer.

Jag är stolt och tacksam över det uppdrag jag fått. Jag är trygg i den kompetens jag vet finns inom förbandet. Det ska bli ett nöje att få leda Luftstridsskolan mot framtiden.

Överste Magnusson tar befälet över Luftstridsskolan

Kamratföreningsdag på F 16

(Text och foto, Gunnar Persson)

Den 22 september hade C F 16 kallat till en kamratföreningsdag på F 16. Vi startade som vanligt på övervakningen på Ärnämässen där flottiljförvaltaren Stefan Granberg och skolförvaltaren Johan Lörelius tog emot och gav oss senaste nytt rörande verksamheten på Uppsala garnison. Johan Lörelius är ny som skolförvaltare. Under veckan efter var det även chefsbyte på LSS. Välkommen i kamratföreningsvärlden. Vi startade upp med fika. Välbehövligt efter en tidig morgon.

Efter all information fick vi lite information av Upplands Veteranförening om deras verksamhet och gärningar. Upplands Veteranförening är knuten till F 16 och stöds av dem. Alltid intressant att få nya kunskaper och kontakter. Därefter blev det allmänt lite information av oss från föreningarna och eventuella frågor sedan förra träffen.

Sedan blev det lunch och därefter var det hög tid att genomföra vår budget- och verksamhetsdialog. I vanlig ordning så hade Stefan Granberg förberett detta genom att samla in vårt underlag och läst på. Det gick, så klart, snabbt och smidigt då det inte fanns några överraskningar. Vi i föreningarna genomför i stort mycket likartade verksamheter under åren. Från F 18 sida har vi satsat mycket på att utveckla traditionerna samt att informera och utbilda allmänhet, lokala föreningar och organisationer samt skolungdomar kring Flygvapnets, kamratföreningens och Försvarmaktens verksamheter. Med hänsyn till det nu rådande situationen avseende det ekonomiska läget (stöd från Försvarmakten) så får vi nog minska denna del av vår verksamhet till en mer intern angelägenhet som inte kostar så mycket.

Ett stort tack till chefen F 16, chefen LSS och alla som hanterar vår verksamhet för en mycket fin och givande dag. På lokal nivå finns en mycket hög grad av förståelse kring den verksamhet vi bedriver ute i våra lokala föreningar.

HALLMANS.nu

Medaljer, pins, statyetter, vimplar
och mycket mer. Fråga oss, vi är experter!

Premiering - Idrottspriser - Gravyr
08 - 580 80 180 / order@hallmans.nu

Stolt leverantör till SMKR,
Svenska Pistolskytteförbundet,
KSSS, Gröna Lund
och tusentals
andra kunder.

Invigning av Acro Deltas-fenan

(Text Leif Ström, foto Leif Ström, Hans Groby och Sten Wiedling)

Torsdagen den 26 oktober samlades vi utanför före detta STRILS TAST numera bio Sländan, för att förretta invigning av vår Acro Deltas-fena. Bland deltagarna kunde vi återse Peter Forsman och Åke Christiansson som tillhörde uppvisningsgruppen Acro Deltas. Vi var mycket glada över deras närvaro och att de tagit sig tid att komma vid detta tillfälle.

Ordföranden inledde med lite historia kring fenan enligt följande:

Oktober 2021

Gunnar fick förfrågan av Flygvapenmuseum (FVM), om vi fortfarande var intresserade av att få Acro Deltas-fenan, då de inte längre hade plats för den. Svaret var ett rungande ja!! Vi hade faktiskt hoppats få fenan till den renoverade J 35B som numera finns på Lars Dureheds museum i Skåne.

November 2021

Gunnar och Leif hämtade fenan från Flygvapenmuseum och vi fick då ställa in den i Göran Hesselgrens lokaler över vintern, i avvaktan på vidare åtgärder.

Under hösten/vintern planerade vi olika alternativa placeringar inom bevarandeområdet, men kom till slut överens med Göran Hesselgren om hur och var den kunde placeras på grässluttningen vid huvudentrén till före detta STRILS/TAST.

Hur skulle fenan fästas? Olika förslag bollades på hur fundamentet skulle utformas, med tanke på befintliga fästpunkter i fenan, för att minimera och komma ifrån millimeteranpassningen på fundamentet. Det blev återanvändning av den befintliga bakre fästbulten och en glidande kläminfästning (16 mm gängstång) på det främre fästet.

RFAB

Pär Lindqvist och Craig Sutton har under hela projektet ställt sina resurser till förfogande när vi har behov och de hade lämpliga resurser på plats. Inledningsvis anskaffade de två betongfundament (höjd 90 cm) med tillbehör.

Oktober 2022

Slumpen gjorde att jag träffade Anders Nyberg vid ett besök på SMEDERNA/Skyttbrink i jakt på hjälp med att få ett metallfundament tillverkat. Det visade sig att Anders pappa Hans Nyberg hade arbetat på F 18 panncentral under många år. Även Anders bror hade arbetat på F 18. När jag visade Anders ritningen och vad vi höll på med, så sa han *"Det fixar jag naturligtvis åt Er"*.

November 2022

Det tog inte lång tid innan metallfundamentet var klart och jag med hjälp av Åke Olsson och släp hämtat det och ställde in den hos Göran Hesselgren för att sedan grundmåla den med "Primerfärg".

Ovan ser vi grabbarna från PEAB-anläggning

Februari 2023

Efter att jag undersökt utmärkt plats med avseende på eventuella stora stenar och bergknallar gavs klartecken att gräva. Tjälén var nästan obefintlig då Craig Sutton med sina kollegor och maskinresurser såg till att få betongfundamenten tillsammans med metallfundamenten på plats.

Antiklotterlacka fenan ??

Nu var det dags att förse fenan med någon sorts "Antiklotterskydd". Men det visade sig vara både svårt, förenat med stor risk att misslyckas och väldigt dyrt (5.000 kr). Det var svaren från flera specialföretag som jag kontaktade.

2-komponentlacka fenan

Beslutade att 2-komponentlacka fenan men det kunde inte göras inomhus (på grund av avskärnings och ventilationsproblem). Vi fick därför avvakta lämplig yttertemperatur och vindstilla.

Lyfta fenan på plats

1 juni 2023 var det dags att lyfta fenan på plats, med hjälp av en inhyrd lastbil. Den först tilltänkta lastbilen hade enbart kättingar för lyft, vilket skulle skada fenan och då fick en annan lastbil med tillräckligt långa lyftstroppar rekvireras. Med en skicklig och engagerad kranförare och med flera medlemmars hjälp kom fenan på plats och helt enligt de planer jag vändats med under lång tid.

Två-komponentsmålning av fenan

14 juni 2023 sprutade Claes och Leif fenan.

Sidoplåtar ???

Jag kunde inte riktigt acceptera att fenan fortsatt skulle bli utan aluminiumrena sidoplåtar. Det fanns personer runt om i landet som hade enstaka plåtar men jag behövde en komplett sats. I februari 2023 fick jag så kontakt med Klas Andersson i Götene, som visade sig vara en samlare av rang och som visade sig ha plåtar från en J 35 F2 (Individ-nr: 35575). Nu började lite av en "kohandel", då han hade lite olika önskemål för att vi skulle få tillgång till hans plåtar. Med hjälp av Åke Olssons olika kontakter blev lösningen att vi köpte fyra instrument på F 1 museum för 400 kr och gav dem till Klas Anderson. I utbyte fick vi plåtarna som sedan Åke Olsson åkte och hämtade.

Plåtarna var grönmålade. Ganska omgående provmonterades de på fenan och vi kunde då konstatera att de även passade en J 35B-fena.

Plåtarna tvättades

Med tanke på hur arbetet med att tvätta flygplan J 35B (35221), planerade jag inköp av olika lösningsmedel och övrigt. I samband med kapningen av frontplåten testade jag att få bort färgen med T-sprit och det visade sig gå relativt lätt. Den 29 september 2023 tvättade Claes Wase, Thomas Starrin, Thomas Hagman och Leif Ström plåtarna aluminiumrena med hjälp av T-sprit.

Två-komponentlackade plåtar

Efter att frontplåten kortats av slipades ytan på alla plåtarna innan de lämnades till TMH för lackning den 21 september. Innan de monterades på fenan den 27 september limmades skruvarna för den nedre raden på plåten fast, då det inte fanns någon infästning för dem på baksidan.

Minnesskylten

Acro Deltas

F 18 Kamratförening satte år 2023 upp detta minnesmärke. Det är en fena från en SAAB J 35B Draken som ingick i flyguppvisnings-gruppen Acro Deltas som under perioden 1963 – 1965 fanns på Kungl. Södertörns flygflottilj/F 18, Tullinge. Med sina målade fenor och rökaggregat gjorde gruppen många bejublade uppvisningar nationellt och internationellt. De gjorde bland annat flyguppvisningar på den internationella flygutställningen på Le Bourgets flygplats i Paris 1965.

Skanna QR-koden och
läs mer om F 18 historia

Informationsskylt

Under oktober tog Leif Ström fram en skylt med text och QR-kod. En rostfri plåt (A4-format) sponsrad av Björn Jacobsson på Industriteknik AB i Hantverksbyn. Mikael Hesselgren laserprintade skylten. Nu återstår att få skylten på lämplig plats. Provisoriskt har vi fäst skylten på en stolpe framför fenan.

Efter denna orientering berättade Peter Forssman litet kring uppvisningsgruppen Acro Deltas och dess verksamhet under åren 1963-1965. Ledare för gruppen var Claes Jernow och övriga förutom Peter och Åke var Hasse Jansson, Inge Andersson och Boris Bjuremalm.

Därefter avslutade vi utomhusdelen med att ordföranden lämnade över varsin minnesjetong över Hufvudstadsjakten till Peter Forsman, Åke Christiansson och Anders Nyberg från Smederna AB (som hjälpte med att tillverka fundamentet). Till Craig Sutton fick vi äntligen överlämna F 18 Kamratförenings förtjänstmedalj för alla insatser han och hans medarbetare har gjort under alla år på F 18. Det är med glädje vi överlämnar medaljen och ett hjärtligt tack till Craig och hans medarbetare.

Efter ceremonin samlades vi så i filmsalen där Flottiljförvaltaren Stefan Granberg F 16 berättade om sitt arbete som specialistofficer i Flygvapnet.

Efterhand som det blev frågor så kom Stefan även in

på många andra områden. Ett stort tack för en trevlig och intressant genomgång.

Därefter delade ordföranden ut F 18 Kamratförenings förtjänstmedalj, diplom samt en Hufvudstadsjaks jetong till Stefan för allt det arbete han gör för oss i kamratföreningsrörelsen.

Efter detta var vi alla hungriga och vi avslutade dagen med en i vanlig ordning jättegod buffé som Ingegerd tillagat. Det blev många intressanta och givande samtal vid middagsborden.

Jag, som ordförande, tycker att F 16 verkligen värnar om och tar hand om sina kamrater/veteraner vilket inte kan upplevas på samma sätt från Försvarmakten i övrigt. Där finns det mycket övrigt att önska.

Ordföranden delade även ut förtjänstmedalj och diplom till Hans Groby och bevis på hedersmedlemskap till Alvar Nyrén och Jan-Olaw Persson.

Från vänster ser vi Fljfvör Stefan Granberg (förtjänstmedalj), ordföranden Gunnar Persson, Alvar Nyrén (Hedersmedlem), Hans Groby (förtjänstmedalj) och Jan-Olaw Persson (hedersmedlem)

F 12 Kamratförening har återuppstått

(Text och foto, Gunnar Persson)

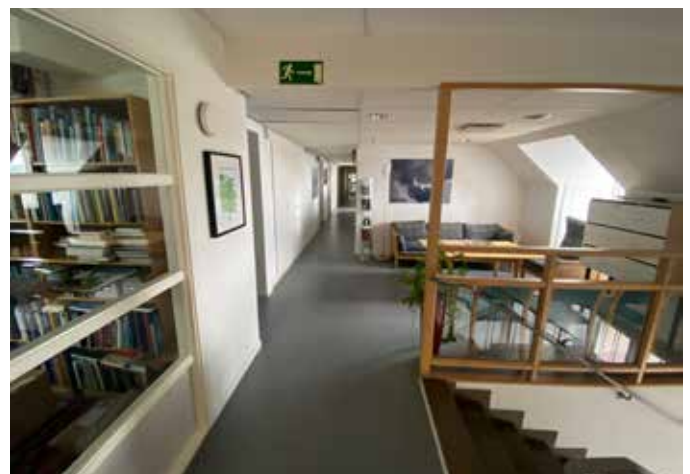
I samband med min sommarvistelse i Kalmar hade jag bestämt träff med ordföranden för Kalmar Flyghistoriska Sällskap (KFS), Mats Olsson. De har sökt och erhållit medlemskap i SMKR med anledning av att de har återstartat F 12 Kamratförening. Namnet på den nya föreningen är KFS/F 12 Kamratförening. Med på mötet var också Lennart Davidsson med ett förflutet från F 18.

Föreningen har sitt säte i Kalmar och i det gamla kanslihuset som numera är Kalmars flygstationsbyggnad. De disponerar ett kontorsutrymme och har tillgång till konferenslokaler i denna byggnad. Även ett förråd med prylar från gamla F 12 finns i källaren.

Föreningen har regelbundna träffar och föredrag med föreläsningar, filmkvällar, resor med mera. Verksamheten syftar till att forska om Kalmar Flygflottilj, bedriva forskning om flyget i Kalmarbygden samt bygga upp ett bibliotek med flyglitteratur, flygtidskrifter och filmer. Andra aktiviteter är bussresor till museer och flygdagar samt att i övrigt sprida kunskap och intresse om flyget i allmänhet.

Är du intresserad av ytterligare information kan du kontakta ordföranden Mats Olsson eller sekreteraren Lennart Davidsson på mejl lennart.davidsson2@telia.com alternativt mats@telia.com

Nedan bilder på lokalerna samt före detta kanslihuset.

Flygvapnets Ordförandekonferens 2023

(text och foto Gunnar Persson)

Äntligen, efter fyra års uppehåll, kunde vi genomföra Flygvapnets Ordförandekonferens i Uppsala på F 16 den 3-4 oktober. Detta var den nya flottiljen F 16 första prov på genomförande och det gjordes med bravur. Ett stort tack till flottiljefen överste Pernille Undén med medarbetare för ett gott mottagande och genomförande. Jag vill också tacka Flottiljförvaltaren Stefan Granberg och veteranhandläggaren Helena Söderqvist för fina insatser.

Vi har under många år samlat våra ordföranden för att flygvapenchefen skall kunna uppdatera och träffa en av de stora supportergrupper som Flygvapnet har. Redan vid starten var dåvarande Flygvapenchefen inblandad och lät meddela att konferensen genomförs i Uppsala (dåvarande LSS) med förbandet som värd för konferensen. Det har nu blivit en tradition, så nästa konferens genomförs planenligt hösten 2025. Flygvapnet har sammanlagt 23 kamrat/veteranföreningar i sin organisation. Då FVC inte kunde komma blev det Flygstabschefen överste Dennis Hedström som på ett mycket intressant och trevligt sätt presenterade Flygvapnets roll inom Försvarsmakten samt det stundande NATO inträdet och dess krav på Flygvapnet.

Till konferensen inbjuds även representanter från Försvarsdepartementet, FM HKV, SMKR, FV Förvaltare, SFF och SvMM. I samband med konferensmiddagen deltog också ordföranden i försvarsutskottet Peter Hultqvist, som informerade om pågående verksamhet i utskottet.

Under våra två dagar har vi avhandlat en hel del punkter som kändes väsentliga och viktiga i samarbetet med Försvarsmakten och våra värdförband. Trots att vi har verkat i den konstellation som vi har sedan 2014 finns det fortfarande en hel del att önska.

Ett tack till alla som deltog. Vid konferensen deltog i stort alla föreningar.

Misslyckad landning. Torpet Norrport syns i skogskanten till vänster om Rikstens gamla skola (Skolhus). I förgrunden ligger ett huvudställshjul från den J 32 Lansen från F 7 som havererade 1952-02-19.

Rikstens gamla skola

Kanslihuset baksidan

Korstorps lada syns här till vänster

F 18 Kanslihus byggs 1947

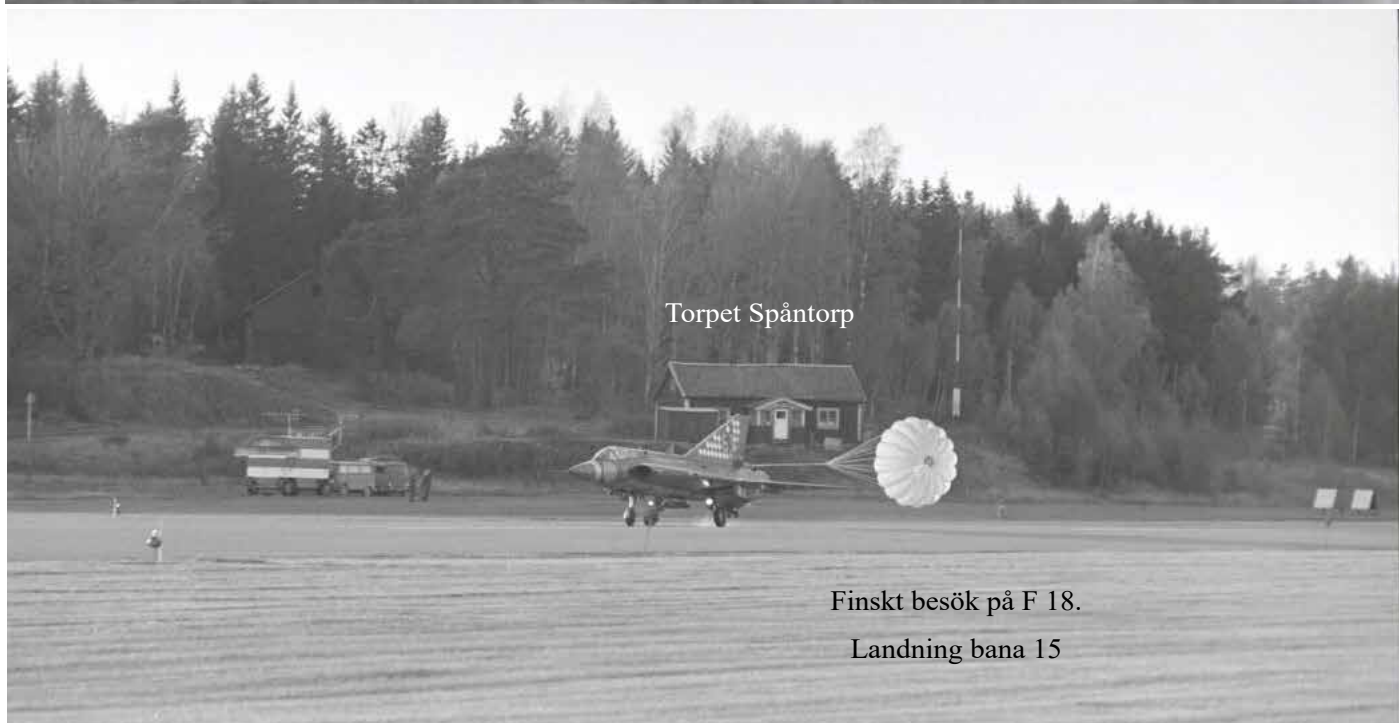
J 34 start bana 30. Under flygplanen syns Spåntorp till vänster om Ladan

Torpet Spåntorp

Finskt besök på F 18.

Landning bana 15

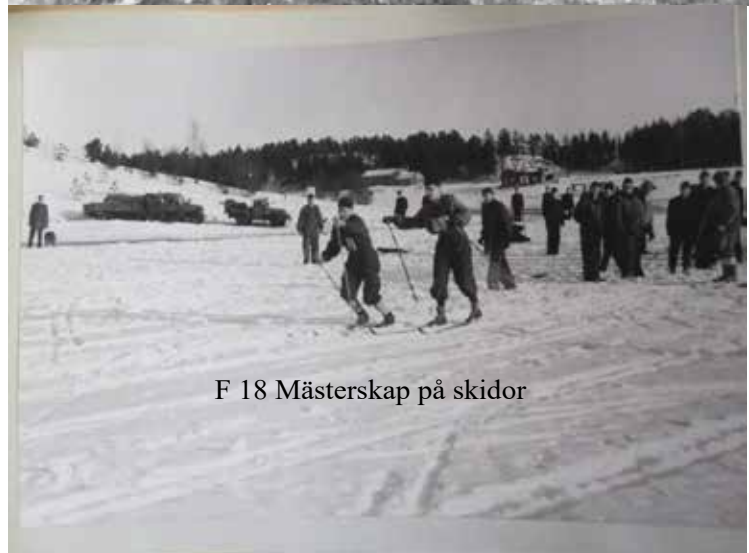
J 22 uppställda för kommande start

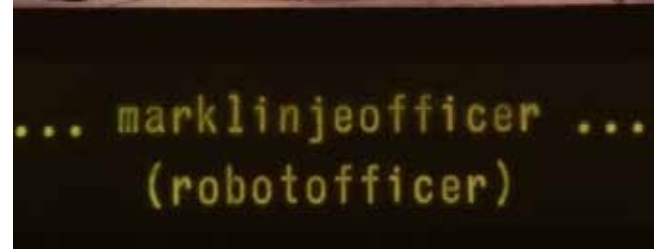
Tr 84 Hercules på F 18

Nils Buskas

F 18 Mästerskap på skidor

IN MEMORIAM

(text Gunnar Persson, foto Hans Groby och F 10 Kamratförening)

Söndagen den 10 december lämnade Bert Stenfeldt jordelivet och flög upp genom molnen.

Bert blev fänrik i flygvapnet 1958 och befordrades till löjtnant 1960, kapten 1966, major och överstelöjtnant 1971, överste 1979, överste av 1:a graden 1982 och generalmajor 1987. Personligen tjänstgjorde jag vid flygstaben då han var flygstabschef och kom därigenom att lära känna Bert. Han invaldes i Kungliga Krigsvetenskapsakademien 1979.

De flesta känner Bert som ordförande och företrädare för SwAFHF (Swedish Air Force Historic Flight) där han gjorde intryck med uppvisningsgrupperna runt om i Europa.

Bert var medlem i F 18 Kamratförening och blev hedersmedlem nr 5 och han ställde gärna upp på våra träffar vid tillfällen som han kunde.

En sann flygarprofil har därmed gått ur tiden.

Vi glömmar aldrig en Kamrat

Vila i frid Bert

Överste Rafael Bengtsson medaljeras

(Text Petra Blomqvist o foto Louise Levin, Försvarsmakten)

Den 29 augusti 2022 fick överste Rafael Bengtsson ta emot den amerikanska utmärkelsen The Bronze Star Medal, vid en ceremoni i samband med ett amerikanskt besök i Sverige. Han tilldelades medaljen efter mycket goda insatser under militära operationer vid och utanför Forward Operating Base Oqab, Kabul, den 6 augusti 2018 till 21 maj 2019.

Den amerikanska försvarsattachén i Sverige, Ryan Sweeny, välkomnade medaljören och det övriga sällskapet vid ceremonin. Där talade man om överste Bengtssons meriterande prestationer som chef, planerare och rådgivare vid Train Advise Assist Command – Air, 438th Air Expeditionary Wing och hans engagemang under militära operationer under väpnad konflikt med fientlig utländsk styrka vid Forward Operation Base Oqab, Kabul, Afghanistan.

I motiveringen kan bland annat läsas hur överste Bengtsson under betydande fara från raketattacker, insiderhot och direkt eldverkan genomförde 65 upp-

drag utanför basen och stod som rådgivare för det afghanska flygvapnets högkvarter i en rad operativa och strategiska frågor.

– Det är ett väldigt fint erkännande att få den här utmärkelsen och jag blev mycket överraskad. Men insatserna handlade inte bara om mig utan var ett lagarbete där jag arbetade i ett fantastiskt lag med amerikaner, briter och tyskar, säger överste Rafael Bengtsson.

Han var också rådgivare för det afghanska flygvapnet i dess planering till stöd för parlamentsvalet 2018, som dock försenades och därför genomfördes först 2019. Det var det första framgångsrikt ledda valet på 17 år, där det afghanska flygvapnet levererade hundra procent av känsligt valmaterial och det valrelaterade våldet minskade med 67 procent.

Överste Bengtsson var också med i utvecklingen av en databas, från vilken det afghanska flygvapnet skulle kunna identifiera flygvapenpersonal lämpliga för potentiella framtida chefspositioner och ge koalitionsrådgivare möjligheten att ge goda råd till bland annat försvarsministern och flygvapnets befälhavare.

Enligt motiveringen uppvisade han exemplariskt ledarskap och plikttrogenhet vilket ger stor heder åt överste Rafael Bengtsson, det svenska flygvapnet och Sverige.

Vi har en bra utbildning i Sverige, vi är lagspelare och ser möjligheter och inte begränsningar. Därför vill jag också framhålla mina företrädare i det här arbetet och allt de gjorde före mig och som jag hade nytta av. Sedan vill jag ge ett särskilt erkännande till min "Guardian Angel" Oskar, den svenske flygbasjägaren på plats. Han var suveränt duktig, mycket uppskattad av alla och fungerade också som en del av både områdesskyddet och utbildningsgruppen. Men naturligtvis var hela laget jag arbetade med otroligt

fokuserade och målinriktade, helt enkelt ett fantastiskt gäng säger överste Rafael Bengtsson.

Medaljen har tidigare delats ut till flygvapenchef Carl-Johan Edström 2019. Han blev då den första utländska militären som tilldelats medaljen sedan 2001. Totalt har tre svenskar fått medaljen sedan 1962.

FAKTA

The Bronze Star Medal är en utmärkelse som instiftades 1944 genom Executive Order 9419 utfärdad av president Franklin D. Roosevelt. Utmärkelsen delas ut till personal i det amerikanska försvaret för heroiska prestationer och insatser eller för förtjänstfulla prestationer och insatser i stridsområden. Genom tillägget Exekutive Order 11046 utfärdad av president John F. Kennedy den 24 augusti 1962, är också officerare ur andra amerikanska uniformerade yrken och civila berättigade att ta emot utmärkelsen, liksom utländska militärer som har tjänstgjort med förband ur amerikanska krigsmakten.

SMKR Regionmöte Öst

(text och foto Gunnar Persson)

Årets regionmöte genomfördes av regionföreträdaren Hans Jochen Seifert på Berga den 23-24 november.

Till mötet anslöt ungefär hälften av medlemsföreningarna för att lyssna på bland andra chefen för Amf 1 överste David Camel. En mycket intressant och givande genomgång av amfibieregementets nuvarande och framtida roll inom den operativa planeringen.

På eftermiddagen var planerat att chefen för 4:e Sjöstridsflottiljen skulle göra motsvarande redovisning, men av okänd anledning infann han sig inte på mötet.

Sven Mattsson SMKR och Rickard Nordengren Yngve Röd genomförde under eftermiddagen en redovisning inom ramen för "Tillsammans försvarar vi Sverige". Ett projekt som pågått under ett par år.

Kvällen ägnades åt en gemensam middag där chefen Amf 1 anslöt.

Dag två ägnades åt gemensamma frågor inom ramen för föreningarnas verksamheter. En återigen aktuell fråga rörde överenskommelser och värdförbandets stöd till de föreningar som tilldelats Amf 1 respektive 4:e Sjöstridsflottiljen. Vi kunde konstatera att Amf 1 fungerar alldeles utmärkt medan däremot 4:e Sjöstridsflottiljen inte kan anses göra detsamma. Anslutna föreningar hoppas på en bättring i detta fall.

Nedan ser vi den tidigare chefshörnan på Berga slott

Årsavlutning med julbord

(text Gunnare Persson, foto Sten Wiedling)

Så har snart ett verksamhetsår genomförts och det var hög tid att samla styrkorna inför en avslutning. Det här året har inte liknat något tidigare år då stödet från Försvarsmakten stoppades under juni månad.

Det innebar bland annat att vår ekonomi vid årsslutet skulle hamna på ett underskott om cirka 17 000 kronor. Detta gav inte någon större kredit till Försvarsmakten. Vi kunde också konstatera att vårt stödjande Riksförbund hamnat i samma situation och förmodligen inte kan stödja oss under 2024 under rådande läge. Det skulle innebära att både det nordiska mötet i Danmark i juni 2024 och det nordiska 40:e mötet i Sverige måste ställas in för svenskt deltagande och förmodligen även framgent om inte nya beslut tas i Försvarsmakten. Dock kom ett interim beslut i slutet av december som kan innebära en bättring.

Åter till årsavslutningen

Leif Ström har under hösten fått ett digert filmmaterial från Gunnar Söderbergs samlingar. Det är hans hustru Evy och dottern Lena som hjälpt oss med detta. Leif Ström och Thomas Lagman har ägnat flera månader med att gå igenom och katalogisera allt material. Vi fick även en smalfilm som Gunnar Söderberg filmade under 1984 och slutredigerade 1991. Filmen visar anställda på F 18, Bungeskolorna och deras arbetsplatser med mera under ett antal år. Filmen lämnades in till ett företag och digitaliserades för att kunna visas i samband med vår årsavslutning. Filmen är 1 timma och 20 minuter lång.

Anmälan till årsavslutningen blev över förväntan och vi fyllde nästan den stora filmsalen i biograf Sländan.

Vi samlades i entren till Sländan och där hade vi dukat upp vinglöggar och pepparkakor till dem som deltog på visningen. Det är alltid god stämning och roligt att få träffa kamrater och höra hur alla mår och hur tiden fram till december förflutit. Förväntningarna bland deltagarna var stora och när filmen var visad blev det en rungande applåd och flera ville se den vid fler

tillfällen. I lokalen fanns flera som var porträtterade i filmen.

Fritz Eriksson, Leif Ström och Örjan Elvingsson

Jan-Olaw Persson på glatt humör

Filip Stanislawski, Gunnar Persson och Lars Hall

Samling i filmsalen

Efter filmvisning och lite frågor intog vi Ingegärds läckra julbord och diskussionerna och ovationerna kring filmen fortsatte. Maten lät sig väl smaka och nu ser vi fram emot ett jul- och nyårsfirande innan vi tar

nya tag och nya utmaningar under 2024.

Ett stort tack till Lena Söderberg och Evy Söderberg för att vi fick tillgång till filmen. Gunnar Persson överlämnade också en USB innehållande filmen till Lena som tack för det omfattande bild- och filmmaterial som vi erhållit. Detta är ett historiskt intressant material kring verksamheten på Tullinge och Bungeskolorna.

Jan-Olaw Persson och Lena Söderberg

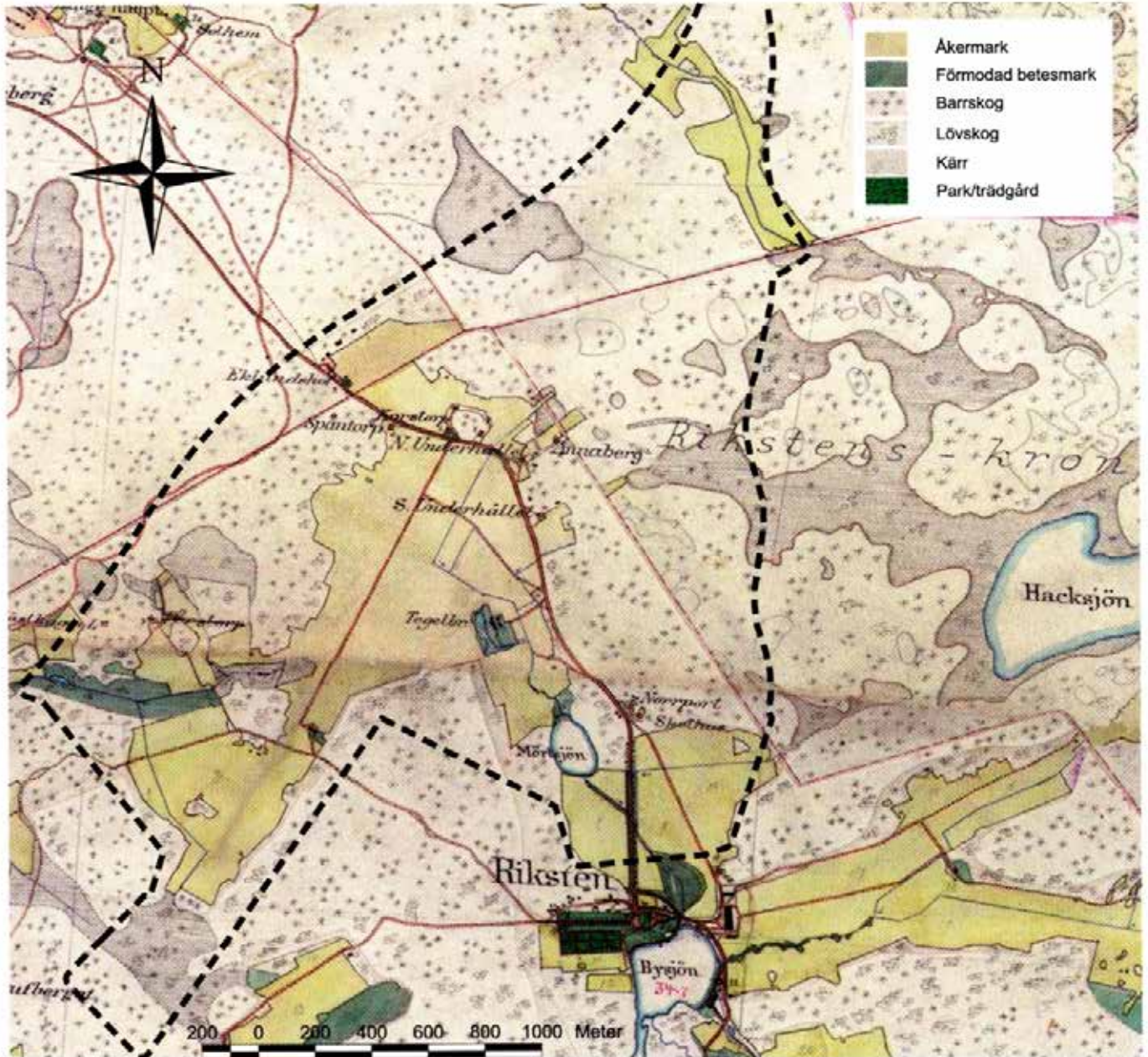

Hans Groby

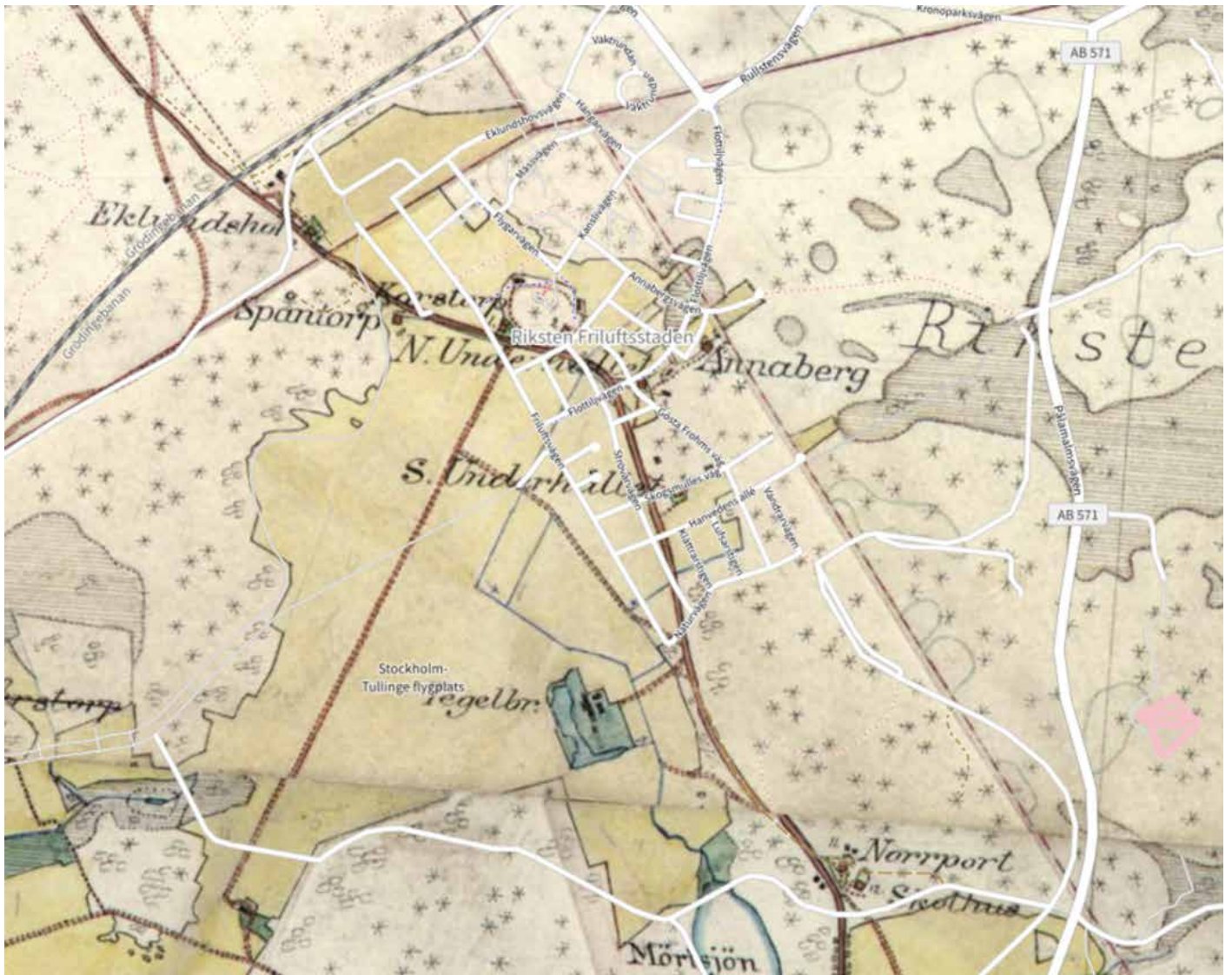
Rikstens torp inom flottiljområdet

Torpen på Rikstens säteri, som förvärvades av Friherre Anders Cederström och som fanns på det område som blev Kungl. Södertörns flygflottilj. Området som köptes in var på 307 hektar, till en kostnad av 765 000 kr den 1 maj 1943. Torpen är utmärkta på kartan, för att kunna orientera sig inom flottiljområdet som ligger inom den streckade linjen.

Häradskarta från 1860-talet. Programområdets gräns inlagd.

Att det blev en flottilj för skydd av Hufvudstaden samt kustflottan med operationsområdet öster Stockholm var chefen för kustflottans envisa krav eftersom han behövde ett luftförsvar för sina enheter ute på Östersjön vilket även skulle skydda Stockholm och Mälardalen. Sen kan man alltid diskutera om detta var den bästa platsen med hänsyn till väder och vindar under delar av årstiden då det dels var mycket kallt, ofta mycket dimma med mera i området.

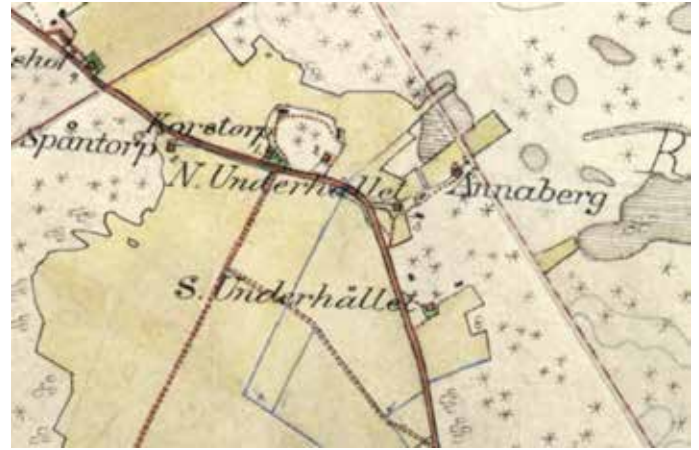

Ovan ser vi en häradsbild från 1860-talet. I bilden är inlagt det gatusystem som för närvarande är utbyggt på Riksten. Kanslihuset ligger vid torpet Korstorp. Nedan se vi ett av skolhusen gamla Rikstens skola

Torpet Spåntorp och ladan i bakgrunden. Bakom torpet låg tjänstbostäderna. Flygplan Fairey Firefly TT Mk.1 användes som vingmålsdragare.

Kartan visa södra och norra underhållet samt Spåntorp och Korstorp med deras inbördes lägen

Torpet Södra Underhållet till höger 1949. Bakom vpl och skylt ser man 1:a divisionens flygtjänstbyggnad.

Rikstens gamla skola (2008) uppfördes 1904 och var verksamt fram till 1944.

Dokumentet (avskrift av originalet) nedan uppräta- des i samband med att Försvarsmakten köpte området på Riksten

Inom området befintliga byggnader.

Södra underhållet med uthusbyggnader	5.000:-
Norra underhållet " -"-	8.000:-
Anneberg " -"-	2.000:-
Rosendal " -"-	5.000:-
Korstorp " -"-	5.000:-
Spåntorp " -"-	6.000:-
Noltorp Norrport " -"-	5.000:-
Västerby mangårdsbyggnad	20.000:-
Logen vid Västerby	30.000:-
F.d. Ladugården numera "Cementfabrik" vid Västerby	4.000:-
	90.000:-

Detta är en avskrift av originalhandlingen där delar av torpen anges med kostnad.

II. Följande byggnader, lägenheter och övriga anordningar funnes inom området:

- A. Södra underhållet om 2 rum och kök i medelgott skick. Tillhörande uthus i medelgott skick.
- B. Norra underhållet innehållande 2 rum och kök i mycket gott skick. Tillhörande uthus i gott skick.
- C. Anneberg om 1 rum och kök i medelgott skick. Tillhörande uthus i dåligt skick.
- D. Rosendal om 2 rum och kök i gott skick. Tillhörande uthus i medelgott skick.
- E. Korstorp om 1 rum och kök i gott skick. Tillhörande uthus i gott skick.
- F. Spåntorp om 2 rum och kök å nedre botten och vindsvåning inredd med ett 10 å 20-tal sängplatser i mycket gott skick. Tillhörande uthus utgöres av en stor lada, vilken delvis inretts med spillplatser, i gott skick.
- G. Noltorp om 2 rum och kök i medelgott skick.
- H. Västerby innehållande 4 lägenheter om vardera 1 rum och kök i medelgott skick.
- I. Loge vid Västerby, försedd med hiss i mycket gott skick.
- J. F. d. ladugården vid Västerby, vilken numera används såsom fabrik för tillverkning av cementrör m.m. i medelgott skick.
- K. Retortugn för tjärbränning av stubbar. Byggnaden, ej tillhörig fideikommisset.

Nya medlemmar 2023

Stefan Johnsson	Västerås
Anders Eklund	Huddinge
Klas Nilsson	Tumba
Charlie Rydén	Stockholm
Marco Bjerken	Tullinge
Håkan Wall	Motala
Fredrik Lagerlöf	Stenhamra

Än en gång hälsar vi alla våra ny medlemmar välkomna in i gemenskapen och jag hoppas att ni skall trivas med oss samt ett stort grattis till alla som har högtidsdagar under 2024 enligt nedan:

50 år

Daniel Karlsson	17 Januari
Jens Bråkenhielm	14 Februari
Pär Lindkvist	7 April
Ted Lundström	16 April
Tomas Boberg	5 Maj
Jacob Jarl	5 September

55 år

Helena Söderqvist	8 Mars
Henrik Jansson	8 Juni
Jan-Erik Ottosson	18 Juni
Mats Isgren	25 November

60 år

Robert Lundgren	7 Januari
Sten Arve	24 Februari
Krister Wedin	16 Maj
Mats Helgesson	7 Maj
Micael Bydén	13 Juni
Johan Croneborg	27 Juni

65 år

Mats Schultze	24 Mars
Mats Gyllander	6 April
Mari Trosén	8 April
Dan Janebjer	27 April
Håkan Wall	1 Juni
Jan Berg	12 Oktober

70 år

Esbjörn Fjellstedt	8 Mars
Olle Strömblad	20 Mars
Anders Telenius	12 Juni
Anders Wahlund	28 Juli
Jan Salestrand	29 Juli
Claes Kjellström	30 Oktober
Jan-Olof Norberg	12 November

75 år

Lennart Karlsson	20 Januari
Per-Erik Söderbaum	2 Mars
Mats Lindholtz	17 Mars
Claes Wase	9 April
Lars Gustafsson	12 Maj
Håkan Åsén	16 Maj
Gunnar Persson	2 November
Jan-Eric Conradsson	21 December

80 år

Jan-Ola Thunell	9 Januari
Thomas Starrin	27 Februari
Erling Johansson	13 April
Björn Wirving	16 Mars
Agneta Alm	14 April
Per Fridh	16 April
Lars Carlsson	21 Maj
Tommy Löhr	29 Maj
Leif Lansén	12 Juni
Anders Nyrénus	30 Augusti
Kent Swedenås	23 September
Göran Karlsson	14 Oktober
Örjan Elvingsson	15 Oktober
Jan-Erik Stensson	21 Oktober
Peter Widengren	25 November
Inger Bergman	5 December
Torbjörn Armandsson	9 December

85 år

Leif Johansson	15 Januari
Börje Norell	29 Januari
Age Brändström	28 Februari
Gunne Simonsson	3 April
Björn Kristoffersson	29 Maj
Thord Granholm	1 Juni
Jan-Erik Höglund	10 Augusti
Maria Persson	1 November
Bo-Walter Eriksson	16 November
Ulf Nylöf	24 November

90 år

Rolf Kaddik	2 Mars
Evert Silfver	22 Juni

IN MEMORIAM

Göran "Boris" Bjuremalm	Uppsala
Claes Jernow	Stockholm
Lars Melander	Södertälje
Lars Söderlund	Uppsala
Bert Stenfeldt	Båstad

